Publicado en *Al-Islam.org* (https://www.al-islam.org)

Aya 20 – 28: Kishikilio Madhubuti

Maana

Je, hamuoni kwamba Mwenyezi Mungu amevifanya viwatumikie vilivyomo mbinguni na kwenye ardhi na akawakamilishia neema zake zilizo dhahiri na siri?

Neema za Mwenyezi Mungu ni nyingi sana; kama alivyozisifu Mwenyezi Mungu (s.w.t.) kwa kauli yake: “Na mkihisabu neema za Mwenyezi Mungu hamuwezi kuzidhibiti.” Juz. 13 (14:34).

Ni nani atakayeweza kudhibiti na kuyajua yaliyo katika mbingu na ardhi zaidi ya aliyeumba hiyo mbingu na ardhi? Wafasiri wametoa mfano wa neema ya dhahiri kuwa ni zile zinazohisiwa na hisia tano na neema za siri kuwa ni nguvu za nafsi na utashi wake. Mulla Sadra anasema katika Juz. 3 ya kitabu chake *Al-asfar*:

“Watu walio bora wanashindwa kujua mambo ya mbingu na ya ardhi na hawajui hekima yake; bali wengi hawajui hakika ya nafsi ambayo ndiyo mtu mwenyewe. Mambo wanayohusiana nayo yaliyofichika ni mengi zaidi ya yaliyo dhahiri. Ikiwa mtu hajui nafsi yake na mwili wake, vipi ataweza kujua mwili na roho. Nasi, kwa kushindwa huku, hatuna ila kutaamali na kufikiria maajabu ya uumbaji na maumbile ya kushangaza.”

Na katika watu wapo wanaojadiliana juu ya Mwenyezi Mungu bila ya ilimu wala uongofu wala Kitabu chenye nuru.

Aya hii, pamoja na ufupi wake, imekusanya sababu tatu za maarifa: Kwanza ni hisia na majaribio yaliyoashiriwa na neno ‘ilimu.’ Pili, ni akili ilyokusudiwa kwenye neno uwongofu. Tatu ni wahyi ulioletewa ibara ya Kitabu chenye nuru.

Aya hii Imetangulia kwa herufi zake katika Juz. 17 (22:8).

Na wanapoambiwa: Fuateni aliyoyateremsha Mwenyezi Mungu; husema: Bali tutafuata yale tuliyowakuta nayo baba zetu.’ Je, hata kama shetani anawaita kwenye adhabu ya moto?

Umetangulia mfano wake katika Juz. 2 (2:170).

Ni Nani Mwenye Kushikilia Kishikilio Madhubuti?

Na ausalimishaye uso wake kwa Mwenyezi Mungu naye akawa anafanya wema, basi huyo hakika amekwishakamata kishikilio mad- hubuti. Na mwisho wa mambo yote ni wa Mwenyezi Mungu.

Kishikilio madhubuti ni kinaya cha Qur'an, kamba ya Mungu ni radhi zake na mengineyo anayosalimika nayo mtu na ghadhabu ya Mwenyezi Mungu na adhabu yake. Kila mwenye kusifika na sifa mbili basi atakuwa ameshikilia mpini ulio imara:

Kwanza ni kumwamini Mwenyezi Mungu kwa kufanya aliyoyaamrisha katika ibada; kama vile Swaumu na Swala. na kuacha aliyoyakataza; kama vile zina, uwongo na pombe.

Pili ni kuwa mwema. Mwema ni yule ambaye wema wake unaenea kwa wengine wala hajifanyii yeye pekee na watu wake tu. Anashirikiana na watu katika machungu yao anatenda kwa ajili ya kuwakomboa wanaodhulumiwa na kukandamizwa na kwa ajili ya haki na uadilifu popote ulipo na utakapokuwa. Kwa ufupi ni kuwa wema ni sawa na maji twahara; hayo yenyewe ni twahara na yanatwaharisha kingine.

Kwa hiyo basi inatubainikia kuwa watakaosalimika na ghadhabu ya Mwenyezi Mungu na adhabu yake ni wale waumini wanaofanya wema. Ama mwenye kumwamini Mwenyezi Mungu na akamwabudu wala asi- wafanyie wema wengine kwa kusaidiana nao kwenye manufaa ya wote au akafanya wema na asimwamini Mwenyezi Mungu, wote hawa wawili hawana amani ya adhabu ya Mwenyezi Mungu na ghadhabu yake. Kwa sababu watakuwa hawakukamata kishikilio madhubuti.

Kuna Hadith nyingi zinazohusiana na maudhui hii; miongoni mwazo ni hizi zifuatazo:

"Asiyetilia umuhimu mambo ya waislamu basi yeye si mwislamu."

"Imani ya mja haiwi kweli mpaka ampendelee ndugu yake lile analojipendelea yeye mwenyewe."

"Mtu anayependeza zaidi kwa Mwenyezi Mungu ni yule anayewafaa zaidi watu."

Kauli yake Mtume mtukufu (s.a.w.): "Hakika nimetumwa kukamilisha maadili mema," ni ushahidi tosha kuwa risala ya uislamu ni risala ya kiutu. Ndio maana baadhi ya wajuzi wakamwelezea mwislamu kuwa ni 'Mtu ambaye manufaa yake yanaenea kwa jamii ya uma wake wote na sio mtu finyu wa manufaa ya nafsi yake."

Na mwenye kukufuru, isikuhuzunishe kufuru yake. Marejeo yao ni kwetu, ndipo tutawaambia yale waliyoyafanya. Hakika Mwenyezi Mungu ni Mjuzi wa yaliyomo vifuani.

Unahuzunikia nini na kupata uchungu kwa sababu ya kufuru ya anayekufuru ewe Muhammad! Wewe umekwishafikisha na ukatekeleza risala kwa ukamilifu. Achana nao hao wakosefu na dunia yao. Sisi

tunawajua zaidi na marejeo yao na hisabu yao ni kwetu.

Tunawastarehesha kwa uchache kisha tutawasukuma kwenye adhabu ngumu.

Hizo ni siku chache tu wanacheza nazo na zinacheza nao, kisha iwazingire adhabu kali bila ya kujitambua.

Umetangulia mfano wake katika Aya nyingi; miongoni mwazo ni Juz. 4 (3:176).

Na ukiwauliza ni nani aliyeumba mbingu na ardhi na akalitiisha jua na mwezi, bila shaka watasema ni Mwenyezi Mungu. Sema: *Alhamdulillah* (sifa njema ni za Mwenyezi Mungu). Bali wengi wao hawafahamu.
Umetangulia mfano wake katika Juz. 18 (23:84) na katika Juzuu hii tuliyo nayo (29: 61).

Ni vya Mwenyezi Mungu vilivyomo mbinguni na ardhini. Hakika Mwenyezi Mungu ndiye Mkwasi, Msifiwa.

Sifa njema na ufalme ni wake peke yake, wala hakuna Mkwasi ila yule anayetosheka naye

Na lau miti yote iliyomo ardhini ikawa ni kalamu na bahari na ikaongezewa bahari nyingine saba, (kuwa wino) maneno ya Mwenyezi Mungu yasingemalizika. Hakika Mwenyezi Mungu ni Mwenye uwezo Mwenye hekima.

Bahari saba ni kinaya cha wingi. Makusudio ya maneno ya Mwenyezi Mungu ni uweza wake wa kuvileta vyote vilivyoko wakati wowote anaotaka.

Maana ni kuwa lau tungelikadiria bahari kuwa ni wino na miti ikawa ni kalamu za kuandikia uweza wa Mwenyezi Mungu basi wino na kalamu zingelikwisha na uweza wa Mwenyezi Mungu ungelibakia bila ya kuwa na kikomo.

Kwa manenno mengine ni kuwa uweza wa Mwenyezi Mungu hauna mpaka. Umetangulia mfano wake katika Juz. 16 (18:109).

Ibn Al-arabi anasema katika *Futahatil – Makkiyya:* "Bahari na Miti ni katika jumla ya maneno ya Mwenyezi Mungu. Kwa hiyo kama bahari ni wino isingeweza kujiandika isipokuwa hiyo yenyewe tu. Kalamu na mengineyo yangelibakia bila ya kitu cha kuandikia. Hii ni kwa vile amabavyo tayari viko. Je, kwa vile ambavyo haviko lakini vinawezekana kuwako?"

Anakusudia kuwa lau bahari ingelikuwa wino na tukataka kuandika maajabu na siri za bahari tu basi wino ungelikwisha. Ikiwa wino umekwisha kalamu hazitaweza kuandika tena siri na maajbu ya vitu vilivyobaki, zikiwemo hizo kalamu zenyewe.

Na hii ni kwa vile vitu ambavyo tayari vipo. Je, vile amabavyo havipo vinavyopatikana kwa neno 'kuwa' wakati wowote anaotaka?

Hakukuwa kuumbwa kwenu wala kufufuliwa kwenu ila ni kama nafsi moja tu. Hakika Mwenyezi Mungu ni Mwenye kusikia, Mwenye kuona.

Asiyekuwa Mwenyezi Mungu anaweza baadhi ya vitu na vingine vinamshinda. Na vile anavyoviweza kuna vile visivyohitajia juhudi yoyote, kuna vinavyohitajia juhudi kidogo na vile vinavyohitajia juhudi kubwa.

Lakini Mwenyezi Mungu ni muweza wa kila kitu na kila kitu kwake ni sawa, kiwe kidogo au kikubwa. Kwa hiyo kwake yeye kumuumba mtu mmoja ni sawa na kuumba watu wote. Vile vile kuwafufua na hisabu yao.

Imam Ali (a.s.) anasema: “Hakuna kitu kilichoanza kuumbwa kwake ila ni kwa uweza wake aliye mmoja mwenye kushinda nguvu zote ambaye kwake ni marejeo ya mambo yote. Bila ya kukizuia kingelikwisha. Hachoki kukitengenza kitu chochote anapokitengeneza. Wala haoni uzito wa kuumba anachokiumba baada ya kutokuweko.”

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ {29}

Je, huoni kwamba huuingiza usiku katika mchana na huuingiza mchana katika usiku. Na amelitiisha jua na mwezi, vyote hupita mpaka wakati uliowekwa. Na Mwenyezi Mungu ana habari za mnayoyafanya.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ {30}

Hayo ni kwa kuwa Mwenyezi Mungu ndiye wa kweli, na kwamba wale wanaowaomba badala yake ni batili, na hakika Mwenyzi Mungu ndiye aliye juu, Mkubwa.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ {31}

Je, huoni kwamba majahazi hupita baharini kwa neema za Mwenyezi Mungu, ili awaonyeshe ishara zake. Hakika katika hayo kuna ishara kwa kila mwenye subira nyingi, mwenye shukrani.

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ {32}

Na wimbi linapowafunika kama vivuli, humuomba Mwenyezi Mungu kwa kumsafia dini. Lakini anapowaokoa wakafika nchi kavu, wapo baadhi yao huenda mwendo wa wastani. Wala

hazikanushi ishara zetu ila kila mhaini mkuu, kafiri mkubwa.

URL del envío:

https://www.al-islam.org/es/al-kashif-juzuu-ya-ishirini-na-moja-sheikh-muhammad-jawad-mughniyya/aya-20-28-kishikilio-madhubuti#comment-0